

Osrednja hiša Družbe sv. Petra Klaverja v Rimu, via dell'Olmata 16.
(Pogled od zadaj.)

Sveta kongregacija de Propaganda fide.

Predmet:

Štev. 583/1911.

O družbinem letnem izkazu daril. Rim, 1. mal. srpana 1911.

Gospa grofica!

Prejel sem letno poročilo milodarov, ki so se po trudu Vaše velezaslužne družbe tekom leta 1910. nabrali in porazdelili.

Zahvaljujem se Vam za pošiljatev. Vesel sem, da Vam morem izraziti mojo zadovoljnost, ker je Vaša gorečnost neutrudljiva in ker Vaše delo vedno napreduje po Vaši in Vaših sotrudnic zaslugi.

Po začrtani stezi stopajte hrabro naprej, in Gospod bo započeto delo blagoslovil, da se bo razcveto v prospeh ubogih Afrikancev, kakor žele vsi dobri ljudje.

S to željo pošiljam Vam in vsem, ki Vašo pobožno družbo podpirajo, svoj blagoslov.

Vašemu visokorodju prevdani služabnik

N. v. gospa grofica

Fr. G. Ma Card. Gotti,

prefekt.

Maria Terezija Ledóchowska,
generalna vodnica Družbe svetega
Petra Klaverja,

Luigi Veccia,
tajnik.

Rim.

Poklic.

Beseda našim mladim čitateljicam.

Veliko je poklicanih, malo izvoljenih. Se mogoče čudite, da hočem danes govoriti z vami resno besedo? Govoriti hočem o poklicu. Ne bojte se in ne mislite, da vas hočem vse spraviti v samostan. Volitev poklica, je skoro najvažnejše vprašanje v teku celega življenja; kdor je izvolil pravi poklic, v katerega ga je poklical Bog, za katerega mu je podelil potrebnih zmožnosti, ta je navadno v izpolnjevanju svojih stanovskih dolžnosti srečen. Pri deklicah se ne premišljuje dolgo, kaj naj storijo; pač vsakdo misli, deklice so določene za možitev. Šele ko je dekle prekoračilo svoja leta in se postaralo že preveč, da bi še mislilo na ustanovitev lastnega ognjišča, potem se šele loti kakšnega dela, bodisi da se tako preživi, bodisi da si krajša tako čas. Blagor ji, ako je našla, kar je njeni naravi primerno, kar jo dovede do življenja za druge, do pozabljenja same sebe. Ni li to poklic za žensko? Le tako bo postala srečna.

Vse nekoliko svojeglavne, tudi včasih sitne stare device so zgrešile svoj poklic. Marsikatera, ki obrača vso svojo pozornost na psa ali mačko, bi bila danes brez dvoma jako dobra postrežnica bolnikov, ako bi ji bil kdo o pravem času pokazal pot in jaz mislim, da se na ta način izgubi prav mnogo plemenitih duš, da postane nekdanj mehko srce sebično in mrzlo, edino ker je izgubilo svoj poklic, ali veliko boljše, ker ni našlo prave poti.

Na tem mestu bi rad govoril o poklicu duhovnega življenja, in sicer posebno o misijonskem delovanju. Ni li ta poklic, ta izvolitev največja milost, ki jo Bog podeli kakšni devici? Izmed tisočerih je izvoljena za nevesto Kristusovo; blagor ji, ako sledi takoj klicu! Ali žalibog je število onih veliko, ki zgrešijo svoj poklic in katerih usoda v poznejšem življenju nikakor ni prijetna. Žalosten dokaz je mati, katero sem poznal, ki je onesrečila moža, otroke, le ker ni bila na svojem mestu. Kot deklica želela je le, posvetiti se Bogu; bila je zelo nadarjena, imela je talente, ki bi jo bili usposobili za prav imenitno učiteljico. Sedaj je vse pokopano, postala je posvetna gospa, ena izmed onih ničesar pomenjajočih, le za zabavami hitečih gospa. Druga zopet je prosila leta in leta, naj jo puste v samostan. Morda obžalujejo danes starši svojo odklonitev? Izgubljena je zanje in za Boga, s svojim nevernim možem je sedaj ravno nasprotno, kar je bila ... Marsikatera deklica izgubi svoj poklic brez lastne

krivde ali po krivdi staršev; šla bi morda rada v samostan, ali ne pozna poti, boji se svoje želje razodeti morda strogemu izpovedniku. Kratko, manjka ji priložnosti, ne pride do sklepa.

Vsaka ne more postati učiteljica, ne strežnica pri bolnikih, ne misijonska sestra. Onim tedaj, ki iščejo in ne morejo najti, ki bi se posvetile Odrešeniku, a ne vedo, kje, ki nimajo zmožnosti poučevati, ne nagnjenja streči bolnikom, ki se bojijo tuje dežele, tem hočem pokazati danes družbo, v katero lahko vstopi vsaka, ki ima dobro voljo in pravi poklic, to se pravi, ki hoče odmreti svetu in živeti le Kristusu in reševanju duš.

V družbi sv. Petra Klaverja¹ je dela za vse in za vsako. Bolj zmožna deklica lahko deluje v upravnishvu, manj nadarjene se lahko uporabijo v tiskarni in pri odpošiljanju. Katera je bila v svetu knjigovodkinja ali kaj enakega, ta lahko tukaj stori mnogo dobrega. Katera je izurjena v gospodinjstvu, katera zna plesti in šivati je srčno sprejeta. Kratko, vsaka deklica dobi svojim zmožnostim primerno opravilo, katerih vseh pa je en smoter: reševanje zamorcev v Afriki.

Da, črne otroke reševati, črne žene in deklice obvarovati pred strašno usodo, ki je ženski odločena v sužnosti pri Arabcih, to hoče družba Klaverja. Podpirati hoče misijonarje, da pride tudi ženska do veljave, katero je nam pridobila nazaj Marija, katero zahvaljujemo krščanstvu. O, ko bi jih pač mnogo podpirali! Mnogo bi jih prišlo, bi postale apostoli, ki že itak na skrivaj delajo za razširjanje kraljestva Kristusovega na zemlji, ako bi le poznale krasno, imenitno delo.

Mnogo je že dosegla družba Klaverja, akoravno je še majhna, kaj šele bo dosegla, ako se bo število njenih članov pomnožilo!

Z ozirom na velikanske zasluge, ki si jih je pridobila za afriške misijone, je še posebno čislana od svetega očeta, mnogih kardinalov in škofov; misijonarji jo imenujejo „mater Afrike“, ker vedo, da lahko v vsaki sili, v vsakem položaju trkajo na to materinsko srce.

Afrika je strašno velika, družba Klaverja pa je še majhna. Skrbela bi rada kakor prava mati za vse potrebščine misijonarjev in njihovih črnih varovancev; rada bi opremila cerkve, tiskala knjige za cerkve in šole (ima lastno tiskarno v Marija

¹ Osrednja hiša družbe Klaverja, v kateri prebiva tudi glavna voditeljica, grofica Ledóchowska, je v Rimu, via dell'Olmata, 16. Druga osrednja hiša za Avstrijo in Nemčijo je Marija Sorg pri Solnogradu. Natančna pojasnila daje radevolje imenovana glavna voditeljica ali tudi voditelj slovenske podružnice v Ljubljani, Stolni trg, 8.

Sorg pri Solnogradu [Avstrija]); rada bi podpirala vzgojo duhovnikov in učiteljev; rada bi še marsikaj storila — ali njene roke so zvezane, ker je število njenih notranjih članov v primeri z velikanskim delokrogom tako majhno.

O, da bi jih Gospod mnogo pripeljal k temu tako blagemu delu po besedah: Med vsemi bogoljubnimi deli je najbogoljubnejše, delovati za zveličanje duš, ker že tukaj okušajo, da je jarem Gospodov sladek in tovor lahek, ako se le srčno poprimejo dela in tudi vztrajajo.

F. M.

Kako so se pogani izpreobrnili.

(Opazke kafrskega misijonarja.)

Gospodariti Culi ne znajo. Dokler imajo kaj živeža, jejo in pijejo, da vse použijejo in ne mislijo na jutri. Tako se zgodi, da nastane tekom treh do štirih mesecev v zelo mnogih družinah veliko pomanjkanje. Mesto dvakrat, jejo potem samo enkrat, namreč zvečer. Po poljih in gozdih iščejo, da bi našli jedilne koreninice in zelišča in pri tem trpijo pravo lakoto. Da bi ne podlegel v boju za obstanek, se mora Cul učiti varčnosti ter se na neprenehano delo navaditi. Živino je skoro popolnoma pomorila živinska kuga in neka mrzlica; zemljo samo kupujejo evropski naseljenci in ljudje vseh pokrajin in dežel, ki jo Culom dobesedno izpod njihovih nog spodmičejo. Zato morajo male kose zemlje, kateri so še domačinom ostali in za katere morajo tujim posestnikom na leto veliko najemnine plačati, dobro porabiti, globoko orati, gnojiti in zelo varovati ter se naseljencem za malo mesečno plačo vdinjati.

Gotovo je to trd lešnik posebno za moški spol, kateri je še pred malo leti prosto, neodvisno, brez dela živel, ne da bi bil kaj o davku ali najemnini vedel.

V misijonskih šolah je praktični pouk v poljedelstvu in različnih ročnih delih za dečke in deklice zelo velike važnosti. Toda ves šolski pouk bi bil zastonj in prazen trud, ako bi se otroci ne vzgajali za delavne mladeniče in mladenke. Kar se gospodarstva tiče, so bili Culi pred prihodom tujih naseljencev v njih sredini, ko so bili sami nase navezani, bolj skrbni kakor dandanes. Tedaj so kopali in vžgali velike okrogle jame v zemljo, kjer so spravljali koruzo in rž; kajti pri neprestanih bojih z različnimi narodi je bilo nekatera leta čisto nemogoče polja obdelovati in tako je bilo ljudstvo

navezano na obilico pretečenega leta. Danes je vojskovanje s sosednimi rodovi ponehalo. Sedaj se nahajajo na vseh koncih in krajih dežele naseljenci s prodajalnami, torej ni nevarnosti, da bi se mogla sila trpeti.

Tako mislijo danes mnogi, delajo dolgove, iz katerih se ne morejo več izkupati in ne pridejo nikoli na zeleno vejo. Najnaravnejša in najboljša za v šoli vzgojene Kafre bi bila medsebojna zveza z menjavo njihovih različnih obrti in izdelkov. Na ta način bi si lahko med seboj pomagali in z združenimi močmi srečne občine tvorili. Zato pa je treba vodnikov in voditeljev, katerih pa med ljudstvom samim ni, ampak jih mora misijon ali vlada preskrbeti, kar se seveda ne more brez znatnih izdatkov ali truda zgoditi.

Kakor si jaz prihodnost Culov v Natalu in v deželi Culov predstavljam, je samo ena želeti od različnih mogočnosti. Te mogočnosti so pa: da bi izumrli, si dežele zopet osvojili in izgnali belo pleme, da bi se pokončali Kafri z vojsko, da bi se zmešalo belo pleme z Kafri v mešano pleme in končno, da bi naseljenci živeli skupno z domačini. Grivači, prvotni prebivalci Južne Afrike, so skoro čisto izumrli, tako tudi Hotentoti, kateri le še v malem številu živijo in ne pridejo z belokožci v dotiko; Culi so se pa nasprotno zelo pomnožili. Da bi si deželo zopet osvojili in belokožce izgnali, na to se ne more misliti, ker so razcepljeni Kafri v različne rodove in plemena in se ne morejo zediniti, dočim število belokožcev raste. Da bi se dalje Kafri z vojsko pokončali, je tudi popolnoma izključeno, ravnotako da bi se pomešali naseljenci in Kafri v mešano pleme. Torej ne preostaja nobena druga možnost, kakor da naseljenci in domačini med seboj skupno v miru živijo.

Zato se pa mora pri zakonodajstvu za podvržene Kafre na njih stare prvotne postave ozirati. Po pravu Culov so otroci očetu, očetje podpoglavarju, ti poglavarju, ti pa zopet velikemu glavarju ali kralju Culov podvrženi. In naj bo kralj tudi najkrutejši trinog, ljudstvo vendar ne toži čez njegovo krutost; kar je kraljeva volja, je tudi volja ljudstva. Glavar skrbi za korist svojega rodu. Privatnih tožb ni, ampak prestopki, ki se zakrivijo na osebi ali posesti posameznega človeka, se smatrajo kot prestopki zoper poglavarja, ki ljudstvo zastopa.

Vso pravico in vsako dovoljenje da glavar. Vsako leto mora glavar ljudstvu svojega rodu podeliti nekako dovoljenje, da sme rabiti požeto žito in poljske pridelke. Zakonito oblast so Culi vedno visoko čislali. Oče je bil vse pri svoji družini, tudi pri že odraslih in poročenih sinovih in hčerah.

V prisotnosti starih mož je morala mladina in žene molčati. Do kralja in glavarjev so imeli veliko spoštovanje. Ljudstvo je bilo vedno na strogo upravo navajeno, zato mora tudi misijonar resno, strogo, pa pravično ž njim postopati. Tu se ne sme omahljivost, izprememba in nestanovitnost kazati. Na dano povelje mora slediti izvršitev, grožnji kazen, obljubi obljubljeni plačilo. Cul ljubi samo takega predstojnika, katerega se boji. Če je pa enkrat minul strah, izginila je tudi prava ljubezen. Cul je zelo oster opazovalec in zapazi kmalu slabosti svojega mojstra, kaže pa veliko, pravo vdanost do dobrih predstojnikov. Zaupnost ne velja nič, ampak rodi zaničevanje.

(Dalje prih.)

Misijonski dopisi.

Apostolski vikariat v Južni Nyanzi leta 1910.

Velečastiti škof Hirth slika naši generalni voditeljici v sledečih kratkih potezah razvoj svojega misijonskega okraja v zadnjem letu.

Preteklo leto je bilo, hvala Bogu, leto mirnega razvoja. Sicer ni manjkalo usodnih udarcev; naj spomnim samo na silovito smrt misijonarja v Ruandi. Toda — da pri Ruandi začnem — ravno tu najde setev Kristusovega nauka najboljša tla. Misijon stoji zdaj komaj deset let, in vendar je tam že nastalo osem postaj. Med temi šteje Ruasa 930 kristjanov, Usasa 980, Nyundu ob jezeru Kivu 1500 in Issavi 1750 novokrščencev. Torej srečni tolažljivi rezultati. Bogu bodi hvala, njemu, ki je dal rast, in prospeh! V začetku lanskega leta so prišle prve bele sestre v Ruando in so se v Issavi nastanile. Zamorci so vreli trumoma k njim, da bi te prve bele gospe videli. Dobre sestre imajo polne roke dela, ker tudi zdaj, ko je nekaj drugih sester še zraven prišlo, imajo pač le velikansk delokrog; mi misijonarji pozdravljamo to z veseljem, da zdaj lahko skrb za žene in deklice in za vse število najmanjših prepustimo rokam sester, in jaz si obetam z božjo milostjo obilen blagoslov od tega.

Tudi v zapadu Viktorija-Nyanze, med jezerom in Ruando, so, kakor vam znano, sestre pri delu. Kažejo genljivo vnemo in storijo neskončno veliko dobrega. Postaje v tem drugem misijonskem okraju se nekaj let prav dobro razvijajo. Prej so se morali patri večno bojevati z odkritimi ali skritimi sovražnoostmi črnih sultanov. Katehumeni so bili najhujšim nadlogom izpostavljeni in se večkrat niti upali niso podnevi stopiti v misijonsko

Misijonarji v Muanzi s svojimi verniki (beli očetje).

postajo in cerkev. Po pripomoči nevpognjenega, potrpežljivega čakanja, posebno po tolikih gorečih molitvah in gotovo v prvi vrsti apostolsko delujočih in molečih udov zveze, je to skrito zalozovanje nehalo. Sin sultana v Kizibi je bil na praznik apostolov prvakov krščen, drugi sultani stojijo tudi v dobrem, celo prijeteljskem razmerju do misijonov in pošiljajo deloma celo svoje otroke h krščanskemu pouku.

Zelo važna ustanovitev, ki sega že nekaj let nazaj in se polagoma razvija, je seminar za vzgojo domačih duhovnov. Mladeniči iz narodov in rodov so tam združeni, da bi se z molitvijo in študijami pripravili na svojo vzvišeno, važno nalogo. Je pa tudi to seveda skrajno mučno in predvsem drago podjetje. Pa kako bogat blagoslov bi vzklik iz tega za zamorske postaje, če bi evropskim misijonarjem, ki so žalibog v tako pričem številu zastopani in tako lahko podležejo podnebnju, pobožni in goreči črni duhovniki stali ob stran. Zato pač smem ta zavod molitvi in dobrodelnemu srcu zvezinih udov priporočati iz celega srca. Deset mladeničev je že začelo svoje prave teološke študije. Mogoče vas zanima stišati, da se ti gojenci, veliki in mali, zraven svojega materinega jezika učijo tudi drugih evropskih jezikov.

Zdaj pa še eno besedo o tretjem velikem misijonskem okraju, ki ga obsega vikariat Južna-Nyanza, namreč v postajah na jugu Viktorija-Nyanze: Muanza, Bukumbi, Ukerewe in Kome. Tamkajšnji zamorci so manj pod bičem poglavarjev, zato so pa tudi bolj lahkoživi in manj vajeni pokornosti, ki jo tudi zahteva vera. To je težka misijonska pokrajina, tem težja, ker imajo okraji posameznih postaj skozinsko velikansko razsežnost. Pa tudi tukaj gre naprej: Bukumbi ima do 1000 kristjanov, Kome 516, Ukerewe 1560. Na zadnjem otoku obstoji bombažev nasad, Marijin dvor, ki nam bo, upamo, sčasoma omogočil en del naših stroškov iz svojega pokriti.

In zdaj še eno besedo presrčne hvale za vse molitve in milodare cele zveze. Nikdar bi ne bili dosesegli, kar je z božjo pomočjo doseženo, če bi ne bili imeli opore in pomoči v zvezi sv. Petra Klaverja. Naj vam bo vsem v tolažbo in vzpodbudo misel, da iz tisoč in tisoč hvaležnih afričanskih src vsak dan vroče molitve plavajo za vas k Bogu: presrčno hvaležne in zato dvakrat uspešne molitve. In da vas moji misijonarji noben dan ne pozabijo, in predvsem pastir tega misijona, tega mi ni treba posebej poudarjati. Oh da, le delujte naprej z nami za uboge Afrikance, katerih usoda se mogoče v našem času odloči, da bomo rešili veliko število! Vaše plačilo bo plačilo apostola.

Poročila iz misijona Sambesi v Rodeziji.

P. Moskopp piše z dne 27. sušca naši glavni voditeljci iz Lufundza-Rivere: „Poiskali smo dva prostora za novi misijon, oba na bregu Ruangwe. Prvi, pri Lufundza-Riveri, je posebno pripraven kot mesto, odkoder bomo lahko nadzorovali kristjane v Miruru, obenem tvori isto vhod v dobro obljudeno dolino Lufundze. Drugi kraj, ob potoku Katondue, okoli pet ur od Lufundze oddaljen, nudi mnogo vode in prostora, kjer bi se kristjani iz Mirure in Borome lahko naselili.

Četrť ure od Katondue leži farma gospoda Bružeka, rodом Čeha. Ta dobri stari gospod je nam sicer povedal, da spada potok Katondue še k njegovi naselbini, ampak on odstopi svoje pravice misijonu. Takoj se je začelo z iztrebljenjem gozda, da se postavijo barake in zasade sadna drevesa. Potok Katondue teče celo leto, celo ob suši; njegovi bregovi so porasli z palmovimi gozdi. Tam, kjer se izgublja v ravnino Ruangwa, tvori močvirje, ki se bo dalo izpremeniti v krasen, cvetoč vrt. Griček, na katerem hočemo postaviti našo hišo, leži okoli 20 m nad ravnino in je od potoka Katondue obkrožen. Radi bližnjega močvirja se zdi kakor bi bil ta kraj nezdrav; ali gospod Bružek nas je ravno o nasprotnem zagotovil in zvedeli smo tudi, da precej močan vetrič pihlja celi dan čez griček. Dozdaj se čutimo zdrave. Brat-vrtnar je že precejšen kos gozda posekal in s sadnim drevjem zasadil.

Naj se zgodi kar hoče, sad dela misijona v Miruri ni izgubljen, lahko ostanemo v bližini naših kristjanov. Zazdaj so cene zemlje še nizke. Ali kdo ve, če bo v naslednjih letih še tako ostalo. Zato moramo prilično izkoristiti in glavničo naložiti v zemljiščih, ki bodo v prihodnosti v veliko korist misjonarjem.

Po prejetju denarne nakaznice potom salisburyske banke smo poizkušali uganiti, kdo bi bil veliki dobrotnik. Vsi smo mislili na Družbo sv. Petra Klaverja, ker pa o tem nismo bili prepričani, se nismo mogli takoj zahvaliti. Ravno v pravem času je prišla Vaša podpora, kar na angleškem ozemlju moramo vse v gotovini plačati in ravno denarja nimamo preveč.

Precej smo rešili iz Mirure, ker smo pa v naglici delali in ker je bila ravno deževna doba, se nam je marsikaj uničilo, vendar te materialne izgube se bodo kmalu pozabile, glavna stvar je vendar varnost.“

Misijon pri Batongih v Južni Afriki.

Od O. Bick, D. J.

Ljubi bralci „Odmeva“! Danes hočem nekaj trenutkov z vami govoriti o neki zelo važni postaji, katere se dozdej ni dosti poznalo. Res je, da je šele nastala, toda pri branju sledečega boste lahko spoznali njeno neskončno važnost.

Pleme Batonga je zelo številno; stanuje skoro v celi deželi, ki leži v zapadnem, od dveh velikih rek, Zambezi in Kaful, tvorenem kotu. Rod Batonga je bil še pred desetimi leti barbarski. Ta dežela je zdaj civilizaciji odprta in vse sekte seveda izkušajo se je polastiti. Kaj naj vam torej o tem novem ljudstvu povem? Ali je zmožno in naklonjeno luč evangelija sprejeti? Ali more misijonar z dobro vestjo vspodbujati velikosrčne duše, naj mu pomagajo pri izpreobračanju teh ubogih črncev? Velikokrat se je slišala tožba, da misijoni pri črnih v Južni Afriki zelo počasi napredujejo. Ali je tako tudi pri Batonga? Jaz sem sam nekaj let delal za izpreobrnenje kapskih kafrov in isto sem delal pri Matabelih nad deset let. Mashoni so mi tudi dovolj znani. Delal sem celo pri izpreobračanju črncev v dolini Zambezija. Pa z vso odkritostjo lahko rečem, da nisem nikjer našel tako dobrih podlag ko pri Batonga. Tukaj smo šele štiri do pet let. Pa če se pride v tolikem času vsak dan z njimi v dotiko, če se vedno hodi po deželi na vsako stran, če se ima razentega dolgo izkušnjo in znanje jezika, potem ni težko si precej natančno sodbo napraviti o njihovem mišljenju.

Batongi so, z eno besedo, radi pripravljani verski pouk sprejemati in se krščanskemu življenju prilagoditi. Ta misijon obstoji nekaj čez štiri leta; mi smo pa komaj dve leti v stanu, pečati se z apostolatom. Dolgo časa je bil samo en pater tu. Dve leti sva pa dva. Poleg tega sem se zaradi bolezni moral sam pregnati. Tretji pater je ravnokar došel. Četrty je čisto sam onkraj Kafula nastanjen. Torej nas je vseh skupaj štirje francoski patri. O. Moreau (iz blage Vendée), O. Casset (iz slavne Savojske), O. Torrend (iz svete dežele du Puy) in jaz (iz patriotičnega Elsa) – brez bratov (pomočnikov) in brez sester smo sem prišli, da bi pridobili tako velk rod. Smo samo štirje, kjer bi nas moralo biti sto. In vendar je žetev popolnoma pripravljena. Našli smo te pridne zamorčke v njihovi celi preprostosti. Usodepolni vplivi jih še niso pokvarili, kakor se drugod le prepogosto zgodi. Čas bi bil zdaj ali pa nikoli ustanoviti tukaj krasne postaje. V Chikuntu samem, kjer smo vpeljali svoj pravi misijon, imamo že nad 320 kristjanov. Če bi bilo število misijonarjev v razmerju s številom zamorcev, ki so pripravljeni postati kristjani, bi imeli mogoče namesto 300 že 3000. V dveh, treh tednih bo še 30–40 kate-

humenov krščenih. V okolici misijona so vsi krščeni. Samo nekaj starih privržencev mnogoženstva je še, ki pa bodo gotovo misijonarja poklicali k svoji smrtni postelji.

Najpotrebnejše bi bilo zdaj za nas, da bi se mogli razširiti. Moramo šolske kapele ustanavljati in pomnoževati. Vasi zamorcev so od nas preveč oddaljene, da bi mogel misijonar vsak dan to pot obvladati. Tukaj je treba namreč hoditi čez hribe in doline. Nimamo konjev in si jih tudi ne želimo, ker njih cena je tukaj velikanska. Imamo pač bicikelj, pa kako dolgo zdrži na teh neravnih, polzkih stezah? V tej deželi ni cest, in v deževnem času ne pustijo steze nobenega sledu za seboj. Trava raste potem povsod in doseže nenavadno višino. Posledica tega je jasna: namesto da bi misijonarja nesel, mora misijonar bicikelj nesti. Oddaljenost in težkoče nas pa prav nič ne strašijo, kadar se gre zato, da kako dušo pridobimo za Jezusa Kristusa. Slabo je le to, da ne moremo prav v zvezi poučevati krščanski nauk, če smo prisiljeni take razdalje preromati. Na svojih apostolskih potovanjih najdem zmeraj vasi, katerih prebivalci mi pravijo: „Pa tudi mi bi se radi poučili v svojih dolžnostih do Boga; pa je predaleč, potrebujemo cel dan k vam in nazaj. Pridite k nam in poučite nas tukaj!“ In jaz odgovorim: „Pa za mene je tudi predaleč; jaz bi kvečjemu enkrat na teden lahko prišel. Koliko časa bi bilo torej treba, da bi vaš pouk dokončal?“ In pri tem ostane. 50 katehumenov, ki se zdaj na krst pripravljajo, hodi vsak dan 12—15 kilometrov, in če jim rečemo: „Predaleč je, pridite samo vsak drugi dan,“ vzkliknejo ti dobri ljudje: „Če ne pridemo vsak dan, potem pozabimo, kaj smo se prejšnji dan učili.“ Večkrat pridejo k nam oddaleč trume mladih ljudi, in zahtevajo pouk in delo. Le neradi in prisiljeni jim prošnjo odbijamo. Samo zelo pičlemu številu mladih ljudi lahko damo delo.

Kar se tiče krsta zamorcev, ki predaleč stanujejo da bi jih mi redno obiskovali, še nismo za dobro spoznali, jih h krstu pripustiti, ker nimamo zadostnega zagotovila, da bodo v krščanstvu vztrajali. Na drugi strani ne verjamem, da bi se moglo v celi Južni Afriki najti potrpežlivejše, poštenejše in preprostejše črnce kakor so tukajšnji Batonga. Lahko se reče, da je celi rod otročji.

Vsako leto morajo plačati svojo takso, kar jim je bilo za časa njihove neodvisnosti neznano. Večina je zelo revna. Če hočejo boljše delo dobiti, morajo na slepo iti strašno daleč do Bulawayo ali Salisbury, in vsled tega po cele mesece ločeni ostati od družine. Njihova obleka je omejena na najpotrebnejše — in še to kako dobiti? Trpijo torej pozimi zelo od mraza. Tudi lakota jim ne prizanaša. Vkljub temu se jih nikdar ne sliši tožiti. Če tožijo, storijo smeje, kakor dobri otroci. Prazen nič jim zamore vzbu-

diti smeh in veselje. Če se jim kaj odbije, ne godrnjajo nikdar, ampak gredo proč in pravijo: „Odbili so mi“ in se smejejo k temu. Veliko let bi moral kdo tukaj preživati, da bi naletel na Tonga, prepirajočega se z bližnjim. Popotniki in posebno veliki Livingstone so vedno občudovali mikavno preprostost teh Batongov.

Tu ni kast in prednosti. Veliki in mali, starši in otroci sedijo drug zraven drugega na isti klopi, da bi prejeli pouk. Če oče na duhovnikovo vprašanje ne da pravega odgovora, potem se otrok smeji in mu popravi, ne da bi bil oče količkej razžaljen. Nasprotno — on se še sam smeji. Nimajo predsodkov zoper belce; prvim, ki pridejo, zaupajo. Državni uradniki tudi hvalijo vdanost in dobrosrčnost tega ljudstva. Glede na moralo — če je pri zamorcih v Afriki sploh kaka morala — gotovo ni slabša kakor drugih črncev, da ne rečem več. — Kratkotrajno, ni moj namen, da bi v tem oddelku hvalil svoje Batonge. Tudi oni imajo svoje napake in jim dosti manjka do popolnosti. Morebiti še tako dobri niso, kakor si jih jaz mislim. Čisto gotovo pa je, da so zelo dobrega mišljenja in zmožni sprejeti katoliško vero. In ta naj bi postala njih narodna vera. Štejemo med prve, ki smo na tem polju, moramo pa hiteti. Neka ameriška sekta, znana pod imenom „adventisti sedmega dne“, razvija veliko delavnost. Kakor se vidi, ji ne manjka sredstev. Pa če ne izpremeni svoje metode, se nam ni treba nikakor vznemirjati. Ah, zakaj nimamo več sodelavcev? Zakaj nam ni več denarja na razpolago? Vsi Batongi bi bili naši! —

Moj klic zasleduje dva namena: Zidanje cerkve in postavljanje podpostaj. Dozdaj smo v okolici prve postaje zares možato delali. Imamo kristjane v oddaljenosti 12—15 kilometrov. Ali pa bi bilo pametno druge, ki so 20, 30 ali 40 kilometrov odtod naseljeni, krstiti, ne da bi mogli čuvati nad njihovim obnašanjem in jim redno dajati versko pomoč? Moramo se torej razširiti in okoli nas šolske kapele postaviti, kjer bi kak črn kristjan zastopal mesto misijonarja, misijonar bi ga pa redno obiskoval.

Če pa je ustanova podpostaj tako nujna, je še nekaj drugega, kar nam še bolj pri srcu leži in je morda še nujnejše. Treba nam je cerkve. Kar nam zazdaj služi kot cerkev, to je majhen lokal, ki je bil najprej določen za spalnico mladim našim delavcem. Že zdavnaj je ta mala spalnica postala velika preozka, da bi mogla zadostovati vsem našim kristjanom, in vendar se množijo krsti brez prenehanja. Če svoje cerkve precej ne postavimo, moramo čakati na konec prihodnjega deževanja, torej celo leto, na škodo misijonu. Nočemo dragega poslopja, umetne stavbe, samo preprost lokal, dovolj prostoren, da obseže vse naše kristjane in da bo primeren in dostojen naši službi božji. Tu se ponuja za plemenite duše krasna priložnost! Njihova miloščina bi bila gotovo

na dobrem mestu. — Opeko lahko sami spravimo skupaj, toda cerkev se ne zida samo iz opeke; potrebujemo tudi vrata, okna in streho.

Če bi naš Gospod hotel kako plemenito dušo ganiti, da bi se temu velikemu misijonu Batonga posvetila in nam dobrohoten milodar naklonila, bi ji radi dali na izbiro, da posvetimo cerkev ali na čast najsvetejšega Srca ali naše ljube Gospe, ali kateregakoli svetnika ali svetnice, njeni posebni pobožnosti primerno. Odveč je pač praviti, da se tam veliko maš in molitev odpravi za namen naših dobrotnikov. Torej še enkrat, velikodušni bralci, ne pozabite misijona Batonga in ljubi Bog naj vam poplača!

Poročila Propagande.

Vsled odloka kongregacije de Propaganda fide z dne 7. mal. travna 1911 se je apostolska prefektura Oubanghi (belgijska posest) ločila od apostolskega vikariata belgijskega Kongo in kot samostojna izročila oo. kapucinom v oskrbo.

Odlok z dne 8. mal. travna je določil tudi vzhodne meje apostolskega vikariata Gorenji-Kongo, da se tako strinjajo z mejami, katere so pred kratkim časom določile belgijska, angleška in nemška vlada. Nova mejiter se tiče vikariatov Gorenji-Kongo, severne pokrajine Viktorija-Nyanza, južne pokrajine Viktorija-Nyanza, Unyanyembe, Tangonjika in Nyassa pokrajine.

Nekaj o misijonski statistiki.

Razni apostolski vikarji in prefekti so nam blagovolili poslati več ali manj natančne podatke o osebju svojih misijonov, o stanju svojih občin in o apostolskem delovanju v teku preteklega leta, 1909/1910. Upamo, da storimo prav, ako vse te številke sestavimo in predočimo kot tabelo čitateljem. Gotovo se bodo cenjeni čitatelji pri pogledu nanjo združili z misijonarji in Boga zahvalili za vse dobro, kar se je storilo v teh skrajnjih pokrajinah Afrike. Da bi pač vsak sklenil, misijonarje podpirati po svojih močeh ne oziraje se na ovire, ki se stavijo naši pravi veri v črnem delu sveta.

	Očetje	Bratje	Sestre	Katehisti	Katoličani	Katehumeni	Krsti	Izpovedi	Obhajila	Poroke
Bel očetje: Apost. vik. Sev. Nyanza Apost. vik. Tanganjika	—	—	—	—	107.647 8.000	85.480	10.783	530.690	1,008.449	5.677
Očetje Sv. Duha: Apost. vik. Bagamayo Apost. vik. Kilimandžaro	—	—	—	130	12.066	—	1.523	—	—	—
Apost. pref. Sev. Cimbabasia	20	18	4	87 118	4.131 14.000	—	731	—	—	—
Jezuiti: Apost. vik. Sred. Madagaskar Apost. pref. Kwango	84	64	103	637	183.330 5.013	—	13.627 1.090	574.770	905.386	3.361
Frančiškani: Misijon v Zg. Egiptu	11	10	40	—	—	3.994	151	8.691	18.973	18
Očetje v Steyliu: Apost. pref. Togo	28	11	22	92	10.124	4.539	3.084	33.020	20.211	—
Palotinci: Apost. vik. Kamerun	26	27	—	—	12.756	6.445	2.916	38.507	34.612	—
Oblati Marije brezmi: Apost. vik. Bazindžela	—	—	—	—	10.632 907	1.117	452 213	32.759	29.258	—
Apost. pref. Sp. Cimbabasia	21	23	16	10	—	—	—	—	—	—
Lionska misij. družba: Apost. vik. Zlata obal	20	—	9	100	10.000	300	571	7.474	7.219	207
Duhovniki Srca Jezus.: Apost. vik. Stanley-slapovi	20	6	—	—	6.984	8.859	1.852	—	—	—
Premonstratenci: Apost. pref. Uellé	13	10	9	80	2.933	2.100	581	—	—	—
Očetje Schenti: Ap. vik. belg. Kongo Apost. pref. Gornji Kasai	37 38	7 14	—	—	12.722 6.685	25.326 22.416	5.345 1.188	76.436 33.918	71.286 30.055	554 139

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Podružnica Breslava, 7. rožnika. Govor gospe generalne voditeljice v zavodu sv. Neže. Po pozdravu od strani prečastitega gospoda nadučitelja Hoffmanna je izvajala, kako je ravno zdaj, ko se Afrika nahaja v odločilni krizi, podpiranje misijonov dolžnost za vse katoličane. Obrazložila je, kako je vzgoja domačega duhovništva eno najboljših sredstev za pokristjanjenje Afrike, ker so tamošnji rojaki vajeni podnebja in poznajo šege v deželi, medtem ko evropski misijonarji že z učenjem jezika samega izgubijo veliko dragega časa. Vrhutega lahko slednje izženejo vlade. — Namen predavanja je bil delavno zanimanje vzbuditi za ustanavljanje in vzdrževanje seminarjev v Afriki.

Osmega rožnika je bilo zborovanje zunanjih udov v pisarni. Njihovo število se bo na veliko veselje zopet za dva pomnožilo na praznik Srca Jezusovega.

Oddajna postaja Solothurn. 8. rožnika je bil shod pospeševatelj. Predaval je preč. gospod kanonik Schürman o notranjih in zunanjih misijonih sv. Cerkve.

Podružnica Inomost. 12. rožnika je bil shod pospeševatelj. Preč. P. Hättenschwiller, S. J., je z ozirom na pobožnost Srca Jezusovega navduševal navzoče za misijone.

Nagybecskerek (Ogrsko). 13. rožnika je imel preč. gospod Kinál dve pridigi, eno nemiško, drugo mažarsko, o velikem padovanskem čudotvorcu in o pomenu „kruha sv. Anotona“ za afričanske misijone, pri tej priliki so se tudi razdeljevali tozadevni letaki.

Berolin. 18. rožnika. Častite sestre sv. Jožefa so radevolje prepustile krasno dvorano v zavodu sv. Ksaverija, da je tam 16. rožnika naša glavna voditeljica zbrala člane berolinske skupine naše družbe. Kljub kratkemu času, v katerem so se vabila razposlala, jih je došlo lepo število, da dokažejo svoje nagnjenje generalni voditeljici. Shod je počastila s svojo nazočnostjo med drugimi državna grofica pl. Oppersdorff.

Od 15. vinotoka dalje bo berolinska oddajna postaja izpremenjena v podružnico, vodstvo bo ostalo v rokah navdušene gdc. Ane Schmid. Družba bo imela lastne prostore v KaiserstraÙe 9, nasproti Ksaverijevemu zavodu, s pisarno in muzejem, ki bosta odprta dnevno o gotovih urah v svrhu sprejemanja darov in naročnikov.

MisijoniÙe Maria Sorg. 19. rožnika popoldne je priÙel prečastiti gospod posvečeni ðkof dr. Ignacij Rieder iz Solnograda na svojem vizitacijskem potovanju tudi v naše misijoniÙe, ki je bilo z venci in zastavami svečano okraÙeno.

Tudi v vasi Lengfelden, skoz katero se je prečastiti gospod škof mislil peljati, je vladalo ta dan veselo gibanje: njemu na čast so postavili slavoloke in vsaka hiša je bila ovenčana in v zastavi, Ko je prevzvišeni gospod prihajajoč od Antheringa pripeljal se v Lengfelden, so zagrmeli topiči in je bil od županov in požarne brambe, ki je naredila špalir, ponižno pozdravljen. Pri prihodu v Maria Sorg je zvonil v stolpu zvonec in je bila njihova škofovsko milost od prečastitega duhovnika in zavodovega predstojništva v kapelo spremljan, ki je blestela v najlepši svečani opravi. Prevzvišeni gospod škof, ki v svoji veliki dobroti tako pogosto in, kakor sam zagotavlja, tako rad pride v tihi, prijazni Maria Sorg, je iskreno nagovoril zbrano občinstvo in po enournem pomudku, ljubeznivo deleč škofovski blagoslov, zapustil naše vele-srečno misijonišče, da bi se vrnil v Solnograd.

Rim, 20. rožnika. Obisk preč. P. Florentiusa Mortiera, generalnega vodja kongregacije očetov brezmadežnega Srca Marijenega (Šeut) v odsotnosti naše gospe glavne voditeljice.

Centralna postaja Geistingen. 1. malega srpana. V četrtek, na dan sv. Petra in Pavla, je govorila naša glavna voditeljica v dvorani gospoda Dresena v Geistingenu o naši družbi. Preč. gospod. Schönnenberg je otvoril in zaključil shod, razložil je blagodejno delovanje družbe in pozival navzoče k podporanju iste.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca kimavca.

Dne 9. kimavca, na praznik sv. Petra Klaverja, variha naše družbe.

Dne 21. kimavca, na praznik sv. apostola Matevža.

Dne 24. kimavca, na praznik Marije milostne za odrešenje jetnikov.

Nepopolen odpustek:

300 dni vsakikrat, kadar se ud udeleži s skesanim srcem tri-dnevnic pred praznikom sv. Petra Klaverja (9. kimavca).

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil te z natančnim podatkom virov.